

Concept aff een
christeligh
bootpredikan, som itt
olärdr̄t scholæbarn
[Erland...

Baazius, Johannes,

F1700 Br.172b

National Library
of Sweden

Bootspredikan
som ett Scholdeborn framförd
vthi Jönköpingz Kyrckio Torn
30 April 1627.

P. Jonae
Een liten Förklaring
Calmar 1627.

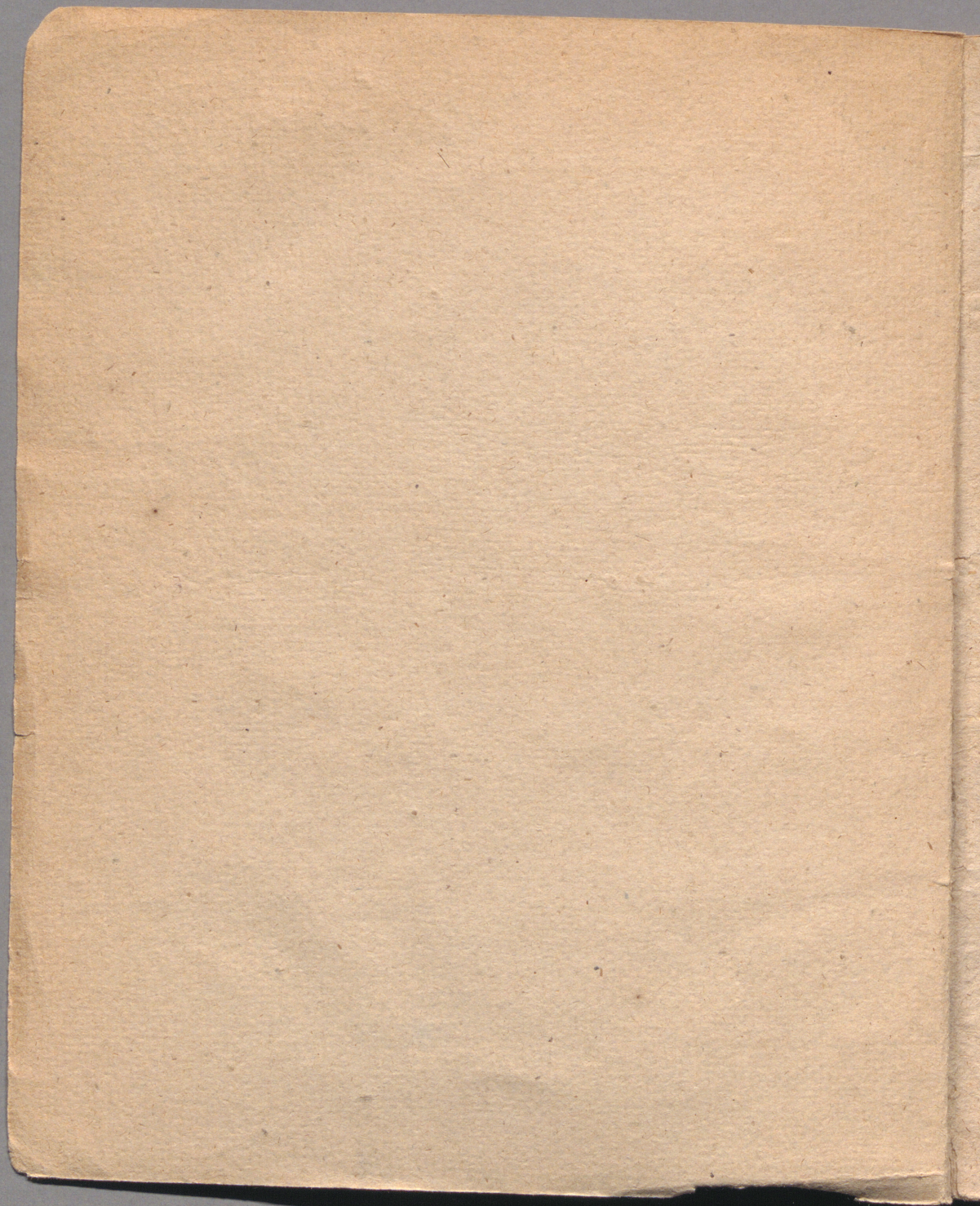
LAURENTII, ERL.

F 1700

BA 172.6

So. Ser. 1.
Fom 1700
Teol. Pred.
(Bm)

CONCEPT

Aff

En Christeligh
Bootpredikan /

Som itt olårde Scholabarn framförde /
vthi Jöncköpingz Kyrckio Torn
then 30. April. Åhr 1627.

Effter wisse wtnes berättelse /
som tilhörde:

Sammanriffuen aff

JOANNE BAAZIO,
Pastore Junecop.

Calmar /

Tryckt hoos Christoph. Gånther /

ANNO M. DC. XXVII.

Gudgången

war sådan.

Scholæbarn / wedh Nampn Erlan-
dus Laurentij, gick til Kyrcian/ benems
de tijdh/ om Morgonen Kläckan 6. sedan
ringt war til Prediken. När han förnam
vthan för Dör an/ at Stadz Capellanen
war stegen på Predikestolen / och hade läs-
se Bönen för Predikan / hörandes hos
nom säija thenna ordh: Gudh höre mildelighen sijn
» Görsamblingz Bön. Wij wille vpstå / och hö ra thet
» N. Euangelium/ sem Jädemna siickat haffua / skal Predi-
» kas på thenna allmanneliga Bönedagh/ som wij een ibland
» Gångdagarna kalla/ hwilket beschriffues Luc. 11. så lydans
» des. Estrax thenne Ord aff Stadz Capellanen sådes/ lop
Scholæbarnet medh hast vp i Tornet / först allena / haff-
uandes vnder Armen 2 Böcker / then rene war en lichen
Psalmebook/ Tryckt i Stockholm 1621. then andre war
Fons Vitæ; Lijffsens Kiälla/ vthgången aff B Leucho-
vio, Tryckt i Upsala 1617. Då han i Tornet kom /
kastade han sin Mossa och Wanter affsides wedh wäggen
Nordan til. Han gick til Södre wäggen / och wände An-
sichtet emoot Herr / tagendes then lille Psalmebooken ifrå
Armen / vthi hwilken han säger sigh först haffua läst innan
til / doch sågh thet ingen medh honom: Men thet sågho
the som lopo til honom i Tornet / strax hans röst hördes /
att han hade lagdt tillsammans Booken i wenstra Handen /
och hölt Tomelfingeren vthi Booken / alt mådan han stödh
fulla och Predilade / hwilket befans wara een rund Kläcke
timma. När han så talade / kastade han slutigh then höghra
Handen aff och an / såsom han medh Handen altijdh vth-
wissa

wijsa wille thet han sadhe. Hans roop war så högt / att
 thet hördes öffuer Stadhen / och effter hans röst war klaz
 geligh medh gråat i förstone / kom myckit Folk tilstådes /
 icke allenast the som bodde när Kyrkian / vthan och the thet
 länger ifrå woro / som sadhe sigh thesfore komma vth på
 gatun emoot rösten / at hwar meente noghor vara slaz
 gin wedh sin gårdh / effter thet syntes oeroligit / at någhor
 Menisks röst / ehuru stark hon Naturligen wara kune
 ne / Kulle öffuer thenna långa Stadhen höras. Genom
 sådant tilfalle fick Scholæbarnet flere åhörare / som stodhe
 widh Tornet / på gatun / och många i sinagårdar. När
 Stadz Capellan hadhe i Kyrkian vthsagdt Predikans indz
 gångh / klagade benembde Scholæbarn öffuer sina egna
 Synder / bediandes om förlåtelse medh sådan ordh:
 Gudh war migh misfundsam och nådeligh /
 arme Syndare / och låte sitt skapadhe Creatur
 icke bortte bliffua: Ehwadh tu lägger vppå
 migh / wil jagh gerna dragha. Jagh anseer in
 thet thenna Werldenma / min tijdh kan inthe
 twara här länge / en heller begärar jagh thet.
 Sådant vthförde han widjöffigt medh jämmerligh gråat
 och klageröst / the näst ropte han och medh iiffrigha af
 fecter, sadhe: Jagh haffuer inthe studerat nås
 gorstedes / jagh kan hwarken Tystra eller Latin /
 på mitt Modersmdal skal jagh tala til Folket i
 Herrans Rampn.

Effterna: Synder anslagades medh sådan ordh:
 Folket leedes aldeles wedh Gudz Ordh och
 Predikan / och säija / när Timmaglasen är vth
 runnet / om Prästen längst dröger een halff
 Tim

I.
 Endz
 Ordz förs
 acht.

Timme ther effter på Predikestolen: Thet
Præsten weet inthet gåå needer / för ån wij sto-
lom bidia honom gåå th idan. Om 2. Helghe
daghar falla på radh / säija the / nu är wårt
Folck för myckit hindrat ifrå sitt Arbete: Så
bliffua Drängerna sände ifrå Predikan til
Verdzligh årande. I hassue här gode Predi-
kanter / och åre them ick wårdige: Mån i kun-
ne wål wara them wårdige / om i willie them
achta.

II.
Orårå-
digheet
och Bus-
sorgh.

Här åre många skindare och skaffuare i
Byn / som wthsiugha sin fattigha Nåsta / och
hassua wel myckit / men ick alt aff Gudhi. Thet
Verdzliga ligger them på hiertat / the the in-
thet såå h idan medh sigh: Mån siålenes gagn
achta the inthet.

III.
Högfårdh
och Hoo-
rerij.

Högfårdh och Horerij tager nu alt öffuer
handen / så at störste parten thet meera för
Syndh ey räckna wil.

Thetta han medh mång ordh wthladhe / them witten
kunna ey minnas.

IV.
Druckens
skap.

Drinckerij leedes Folck aldrigh wedh / ehur-
ru många Daghar the thet fulsköttis: Mån
håra Gudz Ordh / meenar Folck wara altydd
för långhsamt.

V.
Såker-
heet.

Når Menniskian skal gåå til Kyrkio eller
Sacrament / sägher hon / thet är tyddh nogh / at
lagh

Iagh kommer til Predikan / sedhan the haffua
sungit / lika som thet hörde ingen Christen
Menniska til / at siunga och priisa Gudh. Och
så länge dröjer Menniskan både medh Kyr-
kiogångh och Sacramentsens brivt / til thes
Dieffwulen hindrar Menniskan slät thet ifrå /
opväckiandes affwundh och illwillia emellan
Menniskiornar / at hon sedhan inthet gagn
haffuer aff Kyrkiogångh och Sacramentet /
vthan gådr tå til Kyrckio allena såsom Såd /
vthan frucht och förbättran.

Om Straff.

Predikade han således:

Bodhtalar i 5. Mosi Book vchi thet 28.
Capit. At han wil straffa allom them
som hans Bodh och Befalningar öf-
uerträda. Thet samma skeer och off / vthan wis
omvände off til HErran. Iagh skal warna
Folket för sina Synder / och om the ey omvån-
da sigh / såsom the Niinwiter gjorde / när Jonas
Predikade för them / skal Stadhen suncka.
Thetta han medh flagoröst vhsadhe / ropandes: Ja
Menniska / ja Menniska / gör Boot och Båt-
teug. O HErrre Gudh hielp off. The ord
repeterade han ijdeliga.

Om Boot och Bättring.

Sadhe han:

Gudh kan ännu förlåta oss våra Syn-
der / om wij bidie honom aff hiertat:
Ty Konung Dawid säggher i sin 20. Psalm /
Herren hörer tigh i Nödhenne / Jacobs Gudh
Nampn beskydde tigh. Säggher och Christus
hoos Matth. 11. Cap. Kommer til migh alle /
i som arbeten och ären betungade / jagh wil we-
derquelia edher. Item Joh. 16. Cap. Allt thet i
bedien Sådhen i mitt Nampn / thet skal edher
giffuit warda. Om wij nu bidie aff hiertat / at
Gudh förlåter oss våra Synder / steer thet off
wisseliga. O Herre Gudh hielp oss. O Gudh
giffue oss een stadigh troo / att betänckia Gudh
Drodh medh alswar. Han citerade och någhra fle-
re Schriffthenes tröstige ordh / men åhörarnar minnes
them icke.

Besluit på thenna

Predikan.

Wir benembte E. choicabarn thenna förmaning bez
skedeligen och sapt / vilke ord hade / beslutade han
in. dh Bøner: Då vplästade han Psalmbooken /
ther han höle sin wänscer Tunnelsinger / hwilket befans
wara thet 31. Bladhet i Bønebooken / ther Bønen war
Prenat om een sann Boot och Bättring / then han vpl-
laas

laas / reent och fast vthan hinder. Sedan Litanien / och
wedh hwar Bön repeterade han the ordh som i bradden
ståå / Bewara off etc. Hielp off etc. Hör off milde H Er
re Gudh / sampt medh Collectan : O H Erre Alzmechtis
ge Gudh / som the fattigas suckan etc. Thernäst laas han
vthan Book / Förlåne off Gudh så Nådhetig etc. Medh
then Bönen / O H Erre Gudh aff hwilken godh begärel
se etc. Yterst wälsignelsen så lunda. H Erren wälsigne
off och beware off / H Erren vplyse sitt Ansichte
öffner off och ware off Nådhetigh / H Erren wän
de sitt Ansichte til off och giff off en Ewigh
fridh / I Namn Gudh Fadhers och Sons /
och theus H. Andes / Amen. Gudh hielp off.
Gudh hielp off. Gudh hielp off.

När då Scholæbarnet tigde i Tornet / hördes Dietz
nanar sjunga Litanien för Altaret i Ayrckian / och H. Da
niel war aff Predikestolen. Då kom Scholæ Collega
Dn. Laurentius vp i Tornet / och frågade BARNET om
han war siw / eller wisse hwadh han sadhe och giordhe.
Swarade han / Jagh är inthet siw / och weet grant
hwadh jagh talar och gör. Och wardt då så brinnans
de och röddh i Ansichte som han aff een stark Eld war
bränder / och all öffuer i Huffwudit så swettugh / såsom han
hade warit twättader.

Thetta så sanferdeligen skeedt och talet wara / Witz
nåd: ährliche och förståndige Stadhsens Inwånare / som
til hörde / hwilke sammankallades vthi Kyrkioheerde Går
den then 1. Maj effter Predikan här om at wiina. Kom
och så Scholæbarnet tilståt es vthi thetta förhör / Och bes
kande sigh grane minnas / sådant sagdt haffua. När han
tilfrågades / Hwarföre han gick i Tornet ifrå Predikan /
Swar

Swarade han medh gråtande tårar / Jagh rådde en
therföre / migh synthes at Stadz Capellanen en
sic Predika / för än jagh samptligen skulle tala.
Når han frågades / Hwar han togh sin Predikan? Swa
rade han / Thet står alt i thenna Booken N. Fons
Vitæ, Når han beswarades medh flere frågor / Begynte
han skilffua och darra / så mycket / att han en kunne sittia /
vihan moſte lägga sikh omkull / och togh samma Book
N. Fons Vitæ, begynnandes låsa ther vthi / doch hörde
wij alle / at han kunne en reent ſtaffua ſamman Ordhen i
Ewenſtone / ſaſt mindre / at han kunde låsa i Book. Frå
gade Pastor Loci, om han hadhe ondt / mådan han så
ſkaſſ? Swarade han / Jagh haſſuer nu inchet
ondt / mådan jagh haſſuer ſagdt eder / hwadh
jagh weet. Frågade Pastor, om han trodde / at Gudh
war honom Nådigh? Swarade han / Jagh weet ingen
ſtörre Syndare än jagh är / doch tror jagh at
Gudh förlåter migh. Då förmanade och tröſtade
Pastor honom / at Gudh ſom hadhe giert honom vthi
Doopet til een Chriſten Menniſſia / och låt honom behåls
la Troona ſampt ſitt Förſtånd / wille och ſå eſſter Chriſta
tennes nåde löſſie / styrkia och ſtaffåſta honom in til åns
dan / ſåſom Apoſtelen ſågher Ephes. 4. 13. Phil. 2. 13.
1. Theſſ. 3. 13. & 5. 23. Då vpreſte han ſikh / och icke ſkaſſ
eller darrade meera / Thet wij ſamptligen ſågho.

At thetta ſå ſanfärdeligen witnat och ſkeedt är / vthi
wår närvaro / vnder ſchriſſue wij Präſmän / medh egne
händer / Loco & tempore nominatis.

Joannes Magnus Theſei Daniel P. Wirg. Laurentius
Baazius. Igneus. Commiſter Jun. Joan. Sch.
Coll.

